

РЕШЕНИЕ

№ 5421

гр. София, 17.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **3993** по описа за **2023** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по жалба на началника на отдел „Контрол и правоприлагане“ в Национално Т. управление (НТУ) към Агенция „Пътна инфраструктура“ (А.), депозирана от процесуалния му представител – юрисконсулт Д. Д. против Решение № 954 от 26.02.2023 г., постановено по НАХД № 9536/2022 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 96 състав. С Решението е отменено Наказателно постановление № 733 от 30.05.2022 г., издадено от началника на отдел „Контрол и правоприлагане“ в НТУ към А., с което на Н. М. Т., на основание чл. 179, ал. 3а от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание Глоба в размер на 1 800 (хиляда и осемстотин).

В депозираната жалба са изложени аргументи за незаконосъобразност на постановеното решение от въззивния съд. Оспорват се изводите на съда, че в съставения АУАН и издаденото въз основа на същия НП не е посочено конкретно нарушение на правило за поведение, предполагащо ангажирането на административната отговорност на санкционираното лице. Сочи се за неправилно и не съответно на закона становището, застъпено в мотивите за липса на вредни последици за фиска, с оглед заплащането на дължимата пътна такса, съгласно

разпоредбата на чл. 10б, ал. 5 от Закона за пътищата. Уточнено е, че изпълнението на задължението за заплащане на дължимата пътна такса не освобождава нарушителя от предвидената санкция в чл. 179, ал. 3а от ЗДвП. С тези аргументи е обосновано искане за отмяна на обжалваното решение и потвърждаване на наказателното постановление, предмет на съдебен контрол.

В депозиран писмен отговор на касационната жалба, пълномощникът на санкционираното лице Н. Т. - адв. Н. Г. застъпва становище за неоснователност на аргументите, с които е мотивирано искането в касационната жалба. И пред настоящата инстанция, както и пред въззивната поставя акцент върху незначителния пътен участък и допуснатата техническа грешка при подаване на информацията. Счита, че заснемането на нарушението с техническо средство не позволява да се установи по категоричен начин мястото на извършване на нарушението, а използваният начин, по който е описано в АУАН, ограничава правото на санкционирания да разбере за кой пътен участък става въпрос. Допълнително се сочи липса на данни за вида на техническото средство, с което е заснет автомобила. Изложени са допълнителни аргументи за наличие на основания за приложение на разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН. От касационната инстанция се иска да потвърди обжалваното решение като обосновано и законосъобразно. Претендира разности.

Направените искания в писмения отговор на касационната жалба и аргументите, с които са обосновани са възпроизведени в представено писмено становище от процесуалния представител преди провеждане на съдебното заседание, към което е приложено копие от Договор за правна защита и съдействие.

В съдебното заседание пред настоящата инстанция не се явиха страните и процесуалните им представители.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че въззивното решение следва да бъде потвърдено, а депозираната касационна жалба – отхвърлена като неоснователна.

Административен съд София – град, X. касационен състав, след като обсъди приложените по делото доказателства, в контекста на становището на страните и релевираните касационни основания, съобразно правомощията си по чл.218 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Депозираната касационна жалба е процесуално допустима - подадена е в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН (съобщението за решението на СРС е връчено на 06.03.2023 г., а жалбата е заведена с вх. № 73037 от 16.03.2023 г.), от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е **ОСНОВАТЕЛНА**.

За да постанови решението си, Районният съд, анализирайки събраните в хода на съдебното производство гласни доказателствени средства – показанията на актосъставителя и информацията в приобщените, по реда на чл. 283 от НПК, писмени доказателства, е приел за установено от фактическа страна:

На 15.12.2022 г. в 11:06 ч. на изход ГКПП – К. от контролни органи на Националното Т. управление е извършена проверка на управлявано от санкционираното лице Н. М. Т. пътно превозно средство – влекач „М. ТГХ 18.480 БЛС“ с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона с ДК [рег.номер на МПС] .

При извършената проверка е установено, че на 03.12.2022 г. в 15:34 ч. пътното превозно средство е засечено да се движи по път А-6, км 50+427, включен в обхвата

на платената пътна мрежа, без да е заплатена пътна такса, съгласно чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП). За констатираното нарушение е генериран запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП с № на нарушението D3091FC9B8533ACFE053031F160A1021, към който са приложени статични изображения – снимков материал. Извършена е служебна проверка, при която е установено, че ППС разполага с бордово устройство, което за периода, в който е установено нарушението е отчело прекъсване на поучаването на тол декларации за повече от един сегмент и не е получено надлежно плащане в А. за сегмент [ЕГН] на рамката (10181), на която е отчетено нарушението.

На място е предложено на водача на ППС да заплати компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 от ЗП, но той отказал. Издадена му е Квитанция за платена максимална такса по чл. 10б, ал. 5 от ЗП № 21BG005731X43704211 от 15.12.2021 г.

Тези констатации са послужили като основание за съставяне на Акт за установяване на административно нарушение по чл. 179а, ал. 3а от ЗДвП, въз основа на което е издадено и наказателното постановление, връчено на санкционираното лице на 13.06.2022 г.

Въззивният съд е приел, че съставеният Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) и наказателното постановление (НП) са издадени от компетентни органи, в предвидената от закона форма и съдържание, при спазване на процесуалните изисквания, в рамките на предвидените преклузивни срокове по чл. 34 от ЗАНН. Не са констатирани нарушения при изпълнение на процедурата по връчване както на АУАН, така и на НП. АУАН е връчен лично на санкционираното с НП лице в деня на съставянето му.

За да отмени обжалваното НП, въззивният съд е приел, че е издадено в нарушение на процесуални закон - не е посочена конкретно нарушената разпоредба. В този аспект, съдът е приел, че няма спор в доказателствените източници нито по отношение на факта на извършване на административно нарушение – управление на конкретното пътно превозно средство по платената пътна мрежа в страната, без да е заплатена дължимата пътна такса за изминато разстояние по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП, нито относно авторството на деянието. В мотивите на решението се твърди, че разпоредбата на чл. 179, ал. 3а от ЗДвП е единствено санкционна и не съдържа конкретното нарушено правило за поведение - задължението по чл. 139, ал. 7 от ЗДвП, която не е посочена нито в АУАН, нито в НП. Изложени са аргументи и за наличие на основанията по чл. 28 от ЗАНН.

При извършената служебна проверка, на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на установените и неоспорени от страните релевантни факти, съгласно разпоредбата на чл. 220 от АПК, настоящият касационен състав счита обжалваното решение за валидно и допустимо, но неправилно.

Въззивният съд е положил дължимите усилия за събиране на необходимите и относими доказателства за обективно и пълно изясняване на всички обстоятелства от значение за установяване на елементите от състава на инкриминираното административно нарушение. Според касационната инстанция, не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили правото на защита на санкционираното лице или да са препятствали възможността ефективно да я организира и в този аспект, да са основание за отмяна на обжалваното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Спазването на формалните изисквания на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН е гаранция за

ефективно упражняване на правото на защита от санкционираното лице и обезпечава осъществяването на съдебния контрол при проверка на фактическите обстоятелства, установяващи елементите от състава на конкретното административно нарушение.

Законосъобразен и съответен на установените фактически обстоятелства е изводът в мотивите на обжалваното решение, че нормата на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП предвижда конкретно задължение за водачите на пътни превозни средства – „... преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, която ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице“.

Санкционираното с НП лице отговаря на специфичните критерии на субекта на задължението по чл. 139, ал. 7 от ЗДвП - „водач на превозното средство“, съгласно тълкуването, дадено в т. 25 на § 1 от ДР на ЗДвП към момента на съставяне на АУАН – 15.12.2021 г.

Няма спор и, че превозното средство, което е посочено в АУАН и НП отговаря на критериите в чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата - „...с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл. 10а, ал. 7 и 9...“. С разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата е въведена смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства. Предвидени са такси на база време и на база изминато разстояние. За пътните превозни средства, отговарящи на критериите на чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата заплащането на тол такса дава право да се измине определено разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените такси за съответните тол сегменти. Таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, изминатото разстояние, категорията на пътното превозно средство, броя на осите и екологичните му характеристики, и се определя за всеки отделен път или пътен участък. Разпоредбата на чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата вменява задължение за плащане на тол такси на собственика или на ползвателя на съответното превозно средство.

Регламентираният специален ред в ЗДвП, приложен от административно – наказващия орган, а и от служителите, констатирани административното нарушение при съставянето на АУАН, предвижда задължение за „водачите“ на пътните превозни средства от категориите на визираните в чл. 10б от Закона за пътищата. Към момента на извършване на констатираното нарушение – 03.12.2021 г. процесното превозно средство е било управлявано от санкционираното лице.

Приложената процедура по чл. 167а от ЗДвП предоставя възможност на контролните органи да ползват „...технически средства или системи, заснемащи или записващи датата, точният час на нарушението и/или табелата с регистрационния номер на пътното превозно средство, както и такива за измерване на размерите, масата или натоварването на ос на моторните превозни средства“ (ал. 2, т. 2) при констатиране на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в от ЗДвП. В конкретния казус административното нарушение, за което е ангажирана отговорността на санкционираното лице е квалифицирано по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП и е установено въз основа на изготвен Доклад от електронната система, по реда на чл. 167а, ал. 3 от

ЗДвП, съдържащ информация за данните, позволяващи да бъде индивидуализиран собственика и/или ползвателя и/или водача на превозното средство, а именно – „...пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство, част от системата.“. Докладът е приложен към административната преписка заедно с два броя статични изображения във вид на снимков материал, отразяващи движението на превозното средство по пътен участък А-6, км. 50 + 427 на 03.12.2021 г. – в 15,34 ч.

Тези факти не са оспорени от процесуалния представител на санкционираното лице. Липсват и доказателства, които позволяват да бъде изключена, предвидената в разпоредбата на чл. 189е, ал. 9 от ЗДвП, презумптивна доказателствена стойност на документите от електронната система за платените пътни такси за конкретното превозно средство.

Основателно е становището, застъпено в касационната жалба, че не е допуснато твърдяното нарушение на материалния закон при ангажиране на административната отговорност на санкционираното лице. Презумптивната доказателствена сила на документите от електронната информационна система, ползвана за констатиране на нарушения на чл. 179 ал. 3 – 3в от ЗДвП обезпечава обективното установяване на лимитативно посочените обстоятелства в чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП - движение на конкретно пътно превозно средство в участък от платената пътна мрежа на конкретна дата и час. Авторството на административно нарушение, констатирано по този ред или иначе казано лицето, което следва да носи отговорност, по реда на чл. 24, ал. 1 от ЗАНН, подлежи на доказване с всички допустими процесуални способи в случай, че се оспорва приложението на оборимите презумпции по чл. 187а, ал. 1, предл. първо и второ от ЗДвП. Наред с презумпцията, че превозното средство, с което е извършено административно нарушение по чл. 179 ал. 3 – 3б от ЗДвП се управлява от собственика или от ползвателя, ако такъв е вписан в свидетелството за регистрация, законодателят е предвидил възможност когато превозното средство е било управлявано от трето лице –вписаният собственик и/или ползвател в 7 дневен срок от връчване на АУАН да представи декларация, в която да посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, представяйки и копие от свидетелството му за управление на МПС (чл.187а, ал. 4).

Приведено към фактологията на настоящия казус – АУАН за нарушение по чл.179, ал. 3а от ЗДвП е съставен по реда на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП в присъствието на санкционираното лице, на което е връчен препис в деня на съставянето му. По делото безспорно е установено, че санкционираното с НП лице е могло да се възползва от правото по чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП и да представи на административно-наказващия орган, посочената информация. Такива твърдения няма и в жалбата, послужила като основание за образуване на съдебното производство пред Районния съд. Не се сочат и пред настоящата инстанция.

Не е допуснато и твърдяното нарушение на процесуалните правила при квалифицирането на установеното нарушение. И в съставения АУАН и в НП е посочено и словестно, и цифрово, че санкционираното лице „...управлява ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП, с което е извършил нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП.“. Непосочването на разпоредбата на чл. 139, ал. 7 от ЗДвП не води до неяснота в тезата на административно-наказващия орган относно конкретното

нарушение, за което е ангажирана отговорността на водача. Нещо повече, правилото за поведение е изведено от основния нормативен акт, уреждащ задълженията за плащане на такси за ползване на републиканската пътна мрежа – Закона за пътищата.

Основателни са и възраженията в касационната жалба, че неправилно в мотивите на решението е прието, че заплащането на пътна такса в максимален размер е достатъчно, за да се направи извод за липса на щета за държавния бюджет, респективно за наличие на основания за приложение на разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН. В конкретния казус на санкционираното лице е разяснена възможността, при която може да бъде освободено от административно-наказателна отговорност при действащата уредба - регламентираната в разпоредбата на чл. 189е, ал. 5 от ЗДвП. Въпреки това, санкционираното лице не се е възползвало от нея – не е внесло в посочения в АУАН 14-дневен срок компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 от ЗДвП, чийто размер от 750 лева е почти два и половина пъти по-нисък от наложеното административно наказание. Този факт е обсъден и в мотивите на оспореното наказателно постановление от административно – наказващия орган.

Изложеното даде основание на касационната инстанция да приеме, че въззивното решение следва да бъде отменено, а наказателното постановление, предмет на съдебен контрол - потвърдено.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 63в ЗАНН във вр. чл. 221, ал. 2, изр. 2 от АПК, Административен съд София град, X. касационен състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 954 от 26.02.2023 г., постановено по НАХД № 9536/2022 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 96 състав.

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № 733/30.05.2022 г., издадено от началник на отдел „Контрол и правоприлагане“ в Национално Т. управление към Агенция „Пътна инфраструктура“, с което на основание чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, на Н. М. Т. е наложено административно наказание Глоба в размер на 1 800 (хиляда и осемстотин) лева.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ 1.

2.